

Oproep indienen projectofferte

Indienen van projectoffertes is mogelijk tot: 6 juni 2017

**Offertes richten aan: F. van der Wilk, secretaris COGEM; info@cogem.net,
(of Postbus 578, 3720 AN Bilthoven)**

De Commissie Genetische Modificatie (COGEM) laat ter ondersteuning van haar werkzaamheden onderzoek door derden verrichten. Voor een van deze projecten wordt een uitvoerder gezocht. Geïnteresseerden worden opgeroepen projectoffertes in te dienen.

Inschrijving op opengestelde projecten is niet aan voorwaarden gebonden en staat open voor elke geïnteresseerde. Oproepen tot inschrijving worden onder meer op de COGEM website en in de e-mail nieuwsbrief gepubliceerd. De commissie streeft ernaar om tenminste drie offertes per project te ontvangen.

De offerte moet tenminste een duidelijke beschrijving bevatten van de voorgestelde werkzaamheden en een inzichtelijke begroting. Dit betekent dat er een duidelijke koppeling moet zijn tussen de begrote kosten en de voorgestelde werkzaamheden onder vermelding van het aantal ingeschatte uren en een specificatie van de uurtarieven.

Het project zal begeleid worden door een commissie van deskundigen. Deze begeleidingscommissie zal in aanwezigheid van de uitvoerders minimaal drie keer bijeenkomen. De uitvoerders zullen de resultaten van hun onderzoek presenteren in een vergadering van een van de subcommissies van de COGEM.

Het Dagelijks Bestuur van de COGEM neemt het besluit over toewijzing van projecten. De voorstellen worden beoordeeld op de volgende criteria:

- mate van aansluiting bij de onderzoeksvraag;
- competentie van het onderzoeksteam voor de uitvoering van het voorgestelde onderzoek;
- helderheid en (wetenschappelijke) kwaliteit van het voorgestelde onderzoek;
- (uitvoerbaarheid van) het werkprogramma;
- prijs en kosteneffectiviteit.

De volgende projecten staan open voor inschrijving:

1) Titel: Onderzoek naar het voorkomen van maïs en teosinte in Nederland

Achtergrond: De COGEM beoordeelt regelmatig of een genetisch gemodificeerde (gg)- maïslijn bij import of teelt in Nederland tot een milieurisico zou kunnen leiden. Bij het beoordelen van de risico's van gg-maïs is inzicht in het voorkomen van maïs en diens kruisbare wilde verwanten uitermate belangrijk. Het is bekend dat maïs in Nederland opslagplanten kan vormen. Er wordt verondersteld dat de maïsplanten die in Nederland buiten de akkers worden aangetroffen uit gemorst zaad zijn ontstaan en dat maïs zich in Nederland niet kan handhaven, maar dit is niet recent meer geverifieerd. Naar aanleiding van een publicatie waarin melding gemaakt wordt van 'wilde' maïsplanten in Oostenrijk, wil de COGEM onderzoek laten verrichten naar het voorkomen van maïsplanten buiten de akkers in Nederland.

Ook wil de COGEM laten onderzoeken of teosinte in Nederland is waargenomen. Teosinte blijkt als

onkruid in Spanje en Frankrijk voor te komen en de ondersoorten van teosinte zijn in verschillende mate kruisbaar met maïs. De aanwezigheid van een kruisbare verwante soort heeft implicaties voor de risicobeoordeling. Tijdige detectie van de aanwezigheid van teosinte is daarom van belang.

Informatie over maïsplanten buiten akkers en het voorkomen van teosinte in Nederland is belangrijke achtergrondinformatie voor het beoordelen van eventuele risico's van gg-maïs.

Doel: Actualiseren van de achtergrondinformatie die gebruikt wordt bij het beoordelen van eventuele risico's van gg-maïs. De COGEM wil ten eerste recente informatie verkrijgen over de aanwezigheid van maïsplanten die in Nederland buiten akkers worden aangetroffen. Informatie over het seizoen waarin maïsplanten worden aangetroffen en de herkomst van deze maïsplanten is hierbij mede van belang. Ten tweede wil de COGEM onderzoeken of er al ondersoorten van teosinte in Nederland worden aangetroffen.

Resultaat: Rapport met gegevens over het voorkomen van maïs (buiten akkers) en teosinte in Nederland

Type onderzoek: Literatuuronderzoek en raadplegen van deskundigen

2)Titel: Inventarisatie insectenvirussen

Achtergrond Er zijn tal van verschillende virussen die insecten infecteren. In sommige gevallen fungeert het geïnfecteerde insect als vector voor het virus naar planten, dieren of mensen (zoals arbovirussen). In andere gevallen is het insect de enige gastheer van het virus. Deze insectenvirussen zijn zeer uiteenlopend van aard. Er zijn virussen met een DNA genoom, met een dubbelstrengs of enkelstrengs RNA genoom en met virusdeeltjes wel en niet omgeven door membranen. Tot op heden zijn er virussen uit meer dan 16 virusfamilies geïsoleerd uit insecten. Insectenvirussen staan al langere tijd in de belangstelling. Insectenvirussen worden enerzijds onderzocht en ingezet om insectplagen te bestrijden. Anderzijds kunnen ze ook een bedreiging zijn voor nuttige insecten zoals zijderupsen of honingbijen. Daarnaast neemt de interesse voor kweek van insecten voor voedseldoeleinden toe en kunnen virussen grote schade aanbrengen aan commerciële insectenkweek (*insect farming*).

Vanwege de toenemende belangstelling voor deze virussen zal de COGEM naar verwachting steeds vaker om advies gevraagd worden over de indeling in pathogeniteitsklasse van een insectenvirus ten behoeve van ggo-werkzaamheden. Tot op heden zijn virussen die alleen insecten infecteren ingedeeld in pathogeniteitsklasse 2. De COGEM wil onderzoeken of het mogelijk is om insectenvirussen generiek te classificeren, analoog aan de klasse 2 indeling van plantenvirussen. Daarvoor is inzicht vereist in de verschillende typen van virussen, in hoeverre insectenvirussen alleen insecten infecteren en of er op voorhand taxonomisch een strikt onderscheid gemaakt kan worden tussen virussen die alleen insecten infecteren en virussen die naast insecten ook andere gastheren infecteren, zoals arbovirussen. Ook kan van belang zijn in hoeverre insectenvirussen een bedreiging vormen voor nuttige insecten en de opkomende commerciële kweek van insecten, en of dit vraagt om additionele inperkingsmaatregelen bij werkzaamheden met insectenvirussen in laboratoria e.d..

Doel: Het verkrijgen van een overzicht van de verschillende soorten insectenvirussen en of er scherp (taxonomisch) onderscheid gemaakt kan worden tussen virussen die alleen insecten infecteren en virussen die daarnaast ook andere gastheren infecteren, met name arbovirussen. Inzicht in het mogelijke schadelijke effect van insectenvirussen op insectenkweek, mede aan de hand van een overzicht van de soorten insecten die commercieel gekweekt worden en de manier waarop deze insecten gekweekt worden.

Resultaat: Rapport met gegevens van insectenvirussen gegroepeerd naar gastheerbereik en van het effect van deze virussen op nuttige en gekweekte insectenpopulaties.

Type onderzoek: Deskresearch.